Anul V. Nr. 18 Cluj, Duminecă 4 Mai 1930 3 Lei exemplarul.

Taxa postală plătită în numerar No. 121262/929

Chemarea Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:
Pe un an.....Lei 180·—
Pe un jumătate.an.....Lei 100.—
Autorităţi şi instituţiuni.....Lei 500·—
In streinătate dublu.

ANUNŢURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC LA ADMINISTRAŢIA ZIARULUI CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 36

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-09

Congresul faliţilor politici

La 1 Mai a început cu tendinţe de răsunătoare finală la 4 Mai, congresul partidului liberal în Bucureşti. Tristele experienţe ale congreselor judeţene liberale cu adunări împrăştiate de ura mulţimei brutalizate de-atâtea ori, cu şefi politici călătorind nocturn pentru a nu fi identificaţi de populaţia ce voia să le demonstreze *„recunoştinţa“* pentru trecutul lor *„făuritor de ţară“*; toate acestea vor să fie făcute *uitate* printr'un impunător congres de *masse*.

Mulţime, mare mulţime la congres, aceasta a fost deviza dată şi impusă de organizatori.

La această oră încă nu ştim în ce măsură a fost realizat *visul* marei mulţimi şi nu ştim că sumele enorme puse la bătae pentru reuşita *cu orice preţ* (la propriu, nu la figurat) întrucât au produs sau nu efectul *dorit*.

Dar nici nu faptul că a fost sau nu mulţime are vre-o importanţă. Că se vor fi adunat 10 sau 20, sau de 2 ori atâtea mii e de o importanţă secundară. Prea au fost recente alegerile judeţene şi comunale, pentru ca numărul congresiştilor să poată impune noui concluzii politice şi prea sunt iminente alegerile parţiale, unde liberalii nici n'au avut curajul să se prezinte.

Esenţial este că liberalii *doresc* şi *vor* să dispună de masse, visează şi ar vrea să aibă *efectiv* popularitate.

Esenţial este cu apelul către masse s'a făcut cu momeala radicalei *schimbări de program* a partidului liberal, cu fixarea unei noui atitudini în faţa necesităţilor statului nostru, deşi în întreaga lor campanie de pregătire prin presă această atitudine n'a fost însoţită de nici o prezentare de *soluţii* faţă de problemele la ordinea zilei, iar critica guvernului s'a rezumat la obişnuitele înjurături de ţaţe de mahala, nedemne de oameni cari vor să guverneze.

Anunţarea *revizuirii programului* şi *dorinţa* de a poseda mulţime, acestea două constitue partea esenţială a congresului şi nu congresul în sine, sau hotărîrile cari se vor lua.

Alegerile în sine pentru partidul liberal era un examen superior de utilizare a puterii de stat în *înlăturarea* masselor dela mărturisirea crerului lor politic, erau acordul disonant între ei şi ţară chiar dela începutul orcărei guvernări a lor, erau o *falsă*, dar *necesară*, demonstraţie, dupăce prin intermediul intrigilor şi şantajul dacă era necesar, prin utilizarea camarilei, au reuşit să acapareze puterea de stat.

Necesitatea de a se sprijini pe masse, iată ceeace este nou pentru liberali. Că nu vor renunţa la folosirea şi a celorlalte mijloace consacrate ale lor, este dela sine înţeles, însă prin strădania lor de a avea masse — indiferent că acestea vor fi mânate de credinţă sau de interes — este recunoaşterea înfrângerei felului lor de a face policică până acum.

Prin venirea partidului naţional-ţărănesc la cârma ţării, ei au fost înlăturaţi numai de a face ţării mai mult rău, fără însă ca prin acest singur fapt, *structura* lor politică şi metodele lor de *a face* politică să fi fost înlăturate. Astăzi însă, după afirmarea setei lor după mulţime — pe care desigur n'au îndrăgit-o mai mult — ei sunt *învinşi* în *propria* lor casă, în însuşi felul lor de a gândi şi de a acţiona. Dorul lor de popularitate este însaşi justificarea metodelor noastre de luptă triumful adevărurilor susţinute de noi şi recunoaşterea greşelilor lor politice săvârşite în trecut.

Şi în acelaş timp *revizuirea programului* lor politic. Nu mai vorbesc că este poate o *prea târzie* manifestare a recunoaşterei nepotrivirei lor faţă de noua stare de lucruri creată de înfăptuirea României întregite şi faţă de problemele aruncate la suprafaţă de urmările războiului mondial. Dar nici că se putea o mai categorică afirmare din chiar gura *lor*, că toate nenorocirile suferite dela Unire se datoresc incapacităţii de a se fi putut încadra în soluţiile pe cari noile timpuri le impuneau. Ar fi banal să repetăm şirul lung al revizuirii *continue* ce au fost *siliţi* să aducă programului lor chiar în cursul guvernărilor trecute, siliţi de împrejurări, siliţi de *nevoile* cari nu se lăsau învinse după vederile lor perimate. In loc de a'şi fi dat silinţa ca *ei* să *înţeleagă* noua stare de lucruri şi noile probleme, au crezut că realităţile se vor lăsa înghesuite în cămaşa de forţă a unui program politic, al cărui faliment îl declară prin revizuirea de acum.

A fost însă nevoe ca un neam întreg să sufere pe propria lui spinare toate neajunsurile, şi să lupte din răsputeri, pentru ca idioata încăpăţinare să se lase înfrântă şi numai atunci, când s'au convins că fără o revizuire chiar şi gândul de a reveni la cârmă este temerar.

Fără îndoială deci, că lupta partidului nostru a fost indispensabilă. Efectele ei se produc astăzi chiar şi în rândurile adversarilor, cari în sfârşit au fost siliţi a recunoaşte, prin revizuirile ce le încearcă, necesitatea unor noi sisteme şi a unor noi principii de guvernare.

E îndoelnic însă că această schimbare de faţadă, această vânătoare de popularitate, este susţinută de o *sinceră* dorinţă de radicală schimbare în *toate* metodele lor politice. Căci fără o revizuire a *conştiinţelor* în parte, la însuşi conducătorii şi membrii lor proeminenţi, totul va fi o reparaţie pe dinafară, pentru ca înlăuntru să stăpânească aceaşi duhoare, aceaşi necurăţenie ca şi în trecut.

Anchilozaţi într'un trecut aşa cum îl cunoaştem, va fi greu acestui organism înbătrânit, să mai dea dovezi de tânărească adaptare la vremuri pe cari a dovedit că nu le poate înţelege.

In orice caz, ucenicia partidului liberal, în a face politică după metode noi, începe.

* * *

Democratizarea vieţii economice

de: Ion Martalogu.

Problemă mare, în jurul căreia s'a discutat foarte mult, pro şi contra, cu competenţă şi pasiune, fără ca cercurile participante să fi ajuns la o concluzie unanim acceptată. Bineînţeles, discuţiile acestea au avut loc în Germania, unde orice mişcare, orice manifestaţie intelectuală, de ordin social sau economic se încadrează într'un sistem savant, bazat pe consideraţiuni teoretice, dar şi pe argumente luate din viaţa practică a tuturor popoarelor. Nici o naţiune n'a ştiut să utilizeze atât de eficace experienţele altor naţiuni ca tocmai cea germană. Şi ceeace este înălţător în discuţiile şi polemicile de orice natură în Germania, e tocmai nivelul expunerilor, urbanitatea, obiectivitatea şi bogăţia de argumente, precum şi respectul reciproc al adversarilor.

Dar pânăce în Germania discuţia a fost purtată de clasa marilor industriaşi şi de social-democraţi, tocmai pe tema democratizării vieţii economice, la noi s'a pus problema *dictaturii economice*. In Germania s'au ciocnit interese de clasă, la noi interesele Naţiunei stau faţă 'n faţă cu interesele Statului, reprezentat prin actualul guvern. Este însă lucru îndeobşte cunoscut, că guvernul mai reprezintă şi Naţiunea, şi o reprezintă legal, prin mandatul primit în alegeri absolut libere, fapt de care se foloseşte în toate împrejurările.

Ar fi deci normal ca acest guvern să armonizeze interesele acestor doi factori, ceeace, desigur, nu este tocmai uşor de realizat. Există oare un dezacord pronunţat între interesele economice ale Naţiunei şi ale Statului? Răspunsul nu poate fi decât afirmativ. Cauzele? Sunt cunoscute: greşelile din trecut, sarcinele grozave şi de o parte şi de alta şi marasmul economiei mondiale, ce merge cu paşi siguri spre criza universală.

(Continuare pe pag. II.)

6 Maiu 1928

— Amintiri —

de: Bazil Gruia.

Ce a fost 6 Maiu 1928? Ce a însemnat scăpărarea de cremene şi fulgerarea de furtună prin sufletul durut, îngenunchiat şi victorios de atâtea ori, ale naţiei mele? Ce a însemnat marşul cămeşilor albe şi-al legionarilor — alergaţi dela brazdă şi plug — în mănăstirea lui Manole de pe valea Ampoiului, ca să-şi afirme voinţa de a trăi liber şi omeneşte pe aceste pământuri?

Ce a însemnat Alba-Iulia lui 6 Maiu?

Istoricul obiectiv de mâine, oricum va scruta şi cântări evenimentele, va trebui să aşeze Marea Adunare dela 6 Maiu într'o dublă lumină: una naţională şi alta politică.

Cea dintâiu, *va învăţa generaţiile de mâine că după zece ani dela Unire neamul românesc s'a adunat din nou la Alba-Iulia — fără vreo* iniţiativă oficială *şi a pecetluit prin jurământ veşnicia Unirii din 1918.*

A doua, *semnificaţia politică a Albei-Iulii dela 6 Maiu, constitue o adevărată piatră de hotar pentru evoluţia noastră internă.*

Ea este momentul afirmării conştiinţii cetăţeneşti *a poporului român într'o formă de* maturitate *desăvârşită.*

Prin adunarea şi hotărârile dela Alba-Iulia lui 6 Maiu 1928 poporul românesc a dat dovada înţelegerii perceptelor democratice *ale vremii şi a* conştiinţii forţei *pe care o reprezintă.*

S'ar putea stărui pagini întregi asupra sensului superior naţional şi politic al Adunării dela 6 Maiu.

Intenţia mea originară a fost însă să fixez aici doar câteva momente şi să întârzii mai ales asupra unor amintiri — oameni şi fapte — pe cari le port răvăşite prin colţurile prizărite ale sufletului şi cari nu arareori îmi revin în minte.

*

O lună întreagă înainte de 6 Maiu am fost cetăţeanul Alba-Iuliei. Par'că văd şi acum paginile cenuşii ale gazetei „Alba-Iulia“ în cari elanul Mineretii se împletia cu fraza zgrunţuroasă a revoltei...

Am cunoscut la Alba-Iulia toată truda, durerile şi vrerile plugarilor de pe valea romantică a Mureşului, iar în ziua de 6 Maiu a poporului nostru de preţutindeni...

O decăteori nu cutreeram împreună cu dr. Florian Medrea, colonelul şi advocatul dela Alba-Iulia, Vulpărul, Inurile, Tălna şi toate satele încinse pitoresc deoparte şi de alta a Mureşului.

Cu câtă dragoste ne întâmpinau oamenii şi ce frumos ştia să-i îmbărbăteze dr. Florian Medrea — luptătorul neastâmpărat, dârz şi cu toate astea atât de modest — încât acum

(Continuare în pagina III-a)

Democratizarea vieţii economice

(Continuare din pag. I-a)

Depresiunea economiei noastre naţionale a început să alarmeze toate clasele producătoare şi pe toţi factorii economici din această ţară. Dacă în mijlocul acestei crize agasante se mai iau şi măsuri ce servesc interese unilaterale, dacă se mai favorizează anumite clase, anumite provincii şi se aduc reforme peste capetele celor interesaţi, atunci este uşor explicabil de ce abisul între cetăţeni şi puterea executivă, între diferitele organizaţiuni profesionale şi între guvern se măreşte din zi în zi. Indiferent, dacă măsurile vexatorii sunt luate de un departament sau altul, de un ministru sau subalternii lui, de guvern sau de parlament.

In timpul din urmă, prea des s'au repetat cazurile, că ministrul de resort n'a vrut să primească delgaţiile organizaţiunilor profesionale sau chiar dacă le-a primit, în loc să le examineze doleanţele, a dojenit delegaţia, refuzând pur şi simplu împlinirea dezideratelor ei. Greşeală mare, aberaţiune ce poate deveni fatală. Politica economică a unui partid, a unui guvern mai ales, nu poate fi reprezentată de un singur om, nici de o asociaţie de aşa zişi specialişti, cari pot fi foarte buni teoreticieni şi habar să nu aibă de nevoile reale ale ţării şi cărora le lipseşte experienţa şi contactul cu viaţa. Dar se poate imagina în timpurile de azi program politic, care să plutească deasupra realităţilor? Nu. Cu atât mai puţin programul unui partid democratic.

Am urmărit în timpul din urmă activitatea organizaţiunilor profesionale şi desbaterile diferitelor congrese şi abstrăgând dela unele evidente tendinţe politice ale unora, a trebuit să constat îngrijorarea unanimă, tonul aspru al amărăciunei ce izbucneşte cu forţă elementară, rupe toate zăgazurile impuse de anumite consideraţiuni de prudenţă şi de respectul faţă de autoritatea de Stat şi reprezentanţii lui. Desperarea acestor oameni de muncă a găsit accente impresionante şi adânc îngrijorătoare. Toţi s'au ridicat contra unui despotism necontrolat şi profund dăunător intereselor generale ale Statului. Toată lumea producătoare de valori, grevată peste măsură de sarcini publice şi sociale, strigă după mai multă solicitudine pentru doleanţele şi interesele profesionale, *cere democratizarea vieţii economice, prin consultarea tuturor categoriilor mari de producători şi de contribuabili, constituiţi în bresle, în organizaţiuni serioase, în fruntea cărora stau adevăraţii specialişti oamenii realităţii, cari având contact permanent cu viaţa, pot cunoaşte adevăratele nevoi şi de cele mai multe ori nu se mărginesc la constatarea relelor şi neajunsurilor, ci indică şi soluţiunile bine studiate şi perfect documentate.*

La începutul guvernării naţional-ţărăniste am cerut ca să se consulte cât mai des organizaţiunile profesionale ale diferitelor bresle, să nu se aducă legi economice şi cu caracter fiscal prin surprindere, să se discute la lumina zilei, să se creeze instituţiuni conduse de adevăraţi specialişti şi să se aducă cele mai mari jertfe pentru formarea elementelor menite să reclădească edificiul economic al României Noui.

Azi cerem cu insistenţă democratizarea vieţii economice şi reorganizarea întregului aparat sau stat major care dirigueşte destinele economice ale acestei ţări. SĂ SE ŞTIE, CĂ NUMAI PRIN CREAREA UNUI MARE SFAT ECONOMIC, CARE SĂ CUPRINDĂ PE REPREZENTANŢII TUTUROR CLASELOR PRODUCĂTOARE ŞI A TUTUROR INSTITUŢIUNILOR ECONOMICE SE POATE ELABORA MARELE PROGRAM DE REFACERE A ŢĂRII.

Este deci timpul suprem ca dl Maniu să revizuiască politica economică a partidului şi să ia iniţiativa creării acestui sfat economic, întronând astfel democraţia economică.

I. MARTALOGU.

Sărbătoarea muncii

Imbrăcată în verde, şi împodobită cu risipa tuturor florilor, luna Maiu, răsfăţata prinţesă a speranţelor şi gândurilor de mai bine, soseşte în adierile parfumate ale primăvăraticului vânt. Sprinţară, cu pletele 'n vânt, saltă 'n ciripitul vioiu al păsărilor şi zburdălnicia nevinovată a mieluşeilor, scoţând tremurătoare melancolii din fluerul fermecat al ciobanului. Dela fluturele zglobiu ce-şi mişcă aripele amorţite, la părechea îndrăgostită care visează sub ploaia de petale a mălinilor înfloriţi, luna Maiu este o continuă sărbătoare născătoare de dulci iluzii. Neamurile de păstori au cele mai frumoase sărbători în această lună a renaşterii, în timp ce orăşenii supoartă tainice trepidaţii urcând cărăruia spre codrul înverzit. Bucuriile sărbătorilor câmpeneşti cu tot felul de invenţii distractive, revarsă în sufletele strânse de frigul altor vremuri şi năcazuri, seninătatea bolţii albastre şi liniştea lanurilor înverzite. Nostalgicele bătrâneţe adulmecă zimbind parfumul vechiu al „Maialurilor" de altădată. E luna renaşterii, dătătoare de speranţe şi iluzii.

Iată însă că au trecut 41 de ani, când această zi de nevinovată sărbătoare câmpenească zi de salut a primăverii, a fost decretată în zi de sărbătoare a unei clase sociale obidite. Cântecele voioase de altădată, prima Maiu, le-a transformat în glasuri sonore şi răguşite de revindecări muncitoreşti. Altarul zeului Bachus a fost distrus, iar în locul său să ridică amvonul uscat, de pe care muncitorul, pretinde o soartă mai bună pentru el şi tovarăşii săi. Ghirlandele verzi au dispărut pentru a se flutura în vânt drapelul roşu simbol al înfrăţirii proletare şi al declarării de perpetuum războiu capitalismului.

Din acel „resistance à l'oppression" ţâşnit din zidurile însângerate ale Bastiliei ce să prăbuşia, se croieşte drumul spre libertate, egalitate şi fraternitate, din care apoi să se cristalizeze lozinca unor revindecări speciale.

Din strigătul tuturor celor obidiţi, muncitorii industriali, rămânând în urmă pe câmpul de luptă, îşi formează încă pentru mult timp deviza. Rezistenţa lor a trebuit să fie mai tare, iar revendicările generale s'au localizat, rămânând duşmanul cel mai de temut decât toate bastiliile: capitalismul, reprezentat prin patronul avid şi necinstit.

Socialismul, născut sub forma unei mişcări sociale generale, îşi schimbă caracterul, şi-şi restrânge sfera de activitate, concentrându-şi puterile asupra unui singur strat social; asupra muncitorimii industriale. Acest strat social exploatat în modul cel mai neomenos de către patronul capitalist, a trebuit să declare războiu capitalismului, avându-şi înscris pe drapelul roşu, continue revendicări nesatisfăcute. Astfel, faţă de cerbicia capitalismului întâiu Maiu, veghează pe aproape întreg globul pământesc, ca un „memento" ameninţător al unei clase demne de o soartă mai bună.

O luptă surdă şi veche se dă între capital şi braţul de muncă. Dezideratele muncitoreşti încrustate în tiparele unei doctrine, au străbătut globul, reuşind să stoarcă tot mai multe din justele pretenţii. Organizându-se din ce în ce mai puternic munca, utopiştii de altă dată, cari îndrăsniau să se lupte cu zgârciţii deţinători ai comorilor pământeşti, şi-au câştigat tot mai mulţi tovarăşi şi aderenţi luând forma unei mişcări universale. Cercuri tot mai largi au reuşit să fie convinse de dreptatea unei cauze. Azi ţările cele mai tradiţionaliste şi mai refractare unor reforme largi democratice, şi-au clătinat proptelele vechi făcând uşoare mişcări spre stânga. Că, unii să deţină toate bunurile posibile şi imposibile, din care să-şi răsfeţe toate poftele bestiale, în leneoasă inproductivitate, iar alţii să-şi istovească sănătatea şi oasele muncite sub povara celor mai jalnice lipsuri, că aceasta este o revoltătoare inechitate, s'a văzut. De aceia muncitorimea, deocamdată cea mai îndreptăţită la reforme, mai umane, a început să fie ţinta privirilor statelor cari caută să le îndulcească soartea. Problema însă nu e rezolvată nici pe de parte. Iar capitalismul continuă să acapareze cu aceeaş uriaşă forţă intreaga bogăţie mondială. In timp ce în ziua de întâi Maiu, muncitorimea din întreaga lume îşi flutură drapelele roşii cu germenii revoltei, trusturile formidabile îşi plasează luxul, încingând cu un puternic lanţ de aur mizeria întregului glob. Inarmările din ambele tabere continuă. Şi în timp ce capitalismul prin forţe oculte acaparează până şi voinţa multora, adversarii trebue să lupte uitându-se şi îndărăpt pentru a nu cădea în abisul comunist...

Şi 'n sărbătoarea muncii, se înalţă aceleaşi strigăte, aceleaşi revendicări, ale unei situaţii mai bune. O soarte mai omenească, un profit mai mare, o educaţie mai aleasă, o asistenţă mai intensă şi ore de muncă mai puţine pentru muncitorul industrial. Cu toate acestea ţăranul nostru munceşte adesea 25 de ore din 24. Oare n'ar putea avea şi el o sărbătoare a muncii? Oare el nu poate simţi efectele capitalismului venal? Cămătarii lui de azi n'o să se transforme în acei odioşi patroni ai muncitorimii industriale?...

MIHAIL LEŢANU.

Congresiştii liberali din Cluj

Au emigrat şi ei — cocostârci întârziaţi — spre Bucureşti. In fruntea lor a plecat celebrul bodegaş din Strada Unirii care se zice le-a arătat un pumn de miuţe în gara Cluj, pentru a le încălzi entusiasmul congresist.

Până la gară tabla cu inscripţia „marelui" partid liberal a fost dusă pe furiş într'o trăsură ca să nu-i vadă nimenia iar pe tren a plecat cu două vagoane speciale plătite cu 140.000 Lei, semn că s'a deschis larg cassa Băncilor şi întreprinderilor liberale.

Şaptezeci şi doi de ţărani şi de oţeliţi au fost convinşi mai întâi de sacra ideologie a partidului dlui Vintilă Brătianu prin mijloacele bodegaşul din Str. Unirii şi apoi transportaţi să asculte discursurile celebre ale corifeilor liberali, urmaşi vrednici ai lui Demostene şi Cicero...

Sunt şi alte amănunte ridicole şi picante pe cari ni le-a furnizat plecarea congresiştilor liberali din Cluj.

Ele se integrează de altfel perfect de bine în felul de a fi şi de a se comporta în ultimul timp al partidul liberal.

Din ridicol în ridicol — din tragicomedie în tragicomedie: ţine Doamne pe Vintilă...

Căminul românesc de pe malul Iordanului.

Avem şi noi un cămin pe sfântul pământ. Atât *Căminul românesc* cât şi *Bisericuţa Sfânta Treime* sunt situate pe malul Iordanului, în apropiere de Marea-Moartă. Ele sunt ridicate prin stăruinţa Maicei Porfiria Monahia din Reşinari şi a dlui Caralli din Ierusalim, — însă cu cheltuiala familiei Dumitru şi Dobriţa Mihalcu, români din Ialomiţa, — cari s'au stabilit la Ierusalim. Toţi închinătorii români au fost, sunt şi încă vor putea fi găzduiţi şi hrăniţi — *gratuit* — la acest cămin românesc. Cine doreşte şi poate, să ajute cu ceva *daruri* (icoane, covoare, şervete, bani) acest adăpost românesc de pe pământul sfânt, şi poate da un ban pentru un clopot pentru bisericuţa Sfintei Treimi face un mare act patriotic şi creştinesc. *Numele tuturor donatorilor se va scrie pe placa de marmoră a bisericei ca ctitori de veci.*

Ajutoarele le primeşte şi cvitează: preotul *Hagiu Cruceanu*, parohul bisericei *Cernica*, jud. Ilfov.

Primăria Municipiului Cluj

No. 9687—1930

Publicaţiune de licitaţie

Se publică concurs pentru furnizarea materialelor de mai jos, necesare pentru întreţinerea automobilelor Municipiului şi anume:

4 buc. envelope „Good-Jear" H. D dim. 34/6.00 şi

4 buc. camere idem.

2 buc. envelope „Good-Jear" H. D dim. 30/4.50 şi

2 buc. camere idem.

3. buc. envelope „Good-Jear" H D dim. 32/6.00 (camion) şi

3 buc. camere idem.

Ofertele legal timbrate sunt a se înainta în ziua de 15 Mai a. c. orele 11 a. m. în sala de şedinţe a Comisiei de licitaţie camera No. 5 a Primăriei.

Cluj, la 25 Aprilie 1930.

16 **Primăria Municipiului Cluj**

Primăria Muuicipiului Cluj

Nr. 9406—1930

Anunţ

Municipiul Cluj escrie licitaţie publică cu oferte în scris, închise şi sigilate pentru construirea unei cafenele, restaurant şi chiosc pentru tutungerie şi ziare în parcul „Regele Mihai I" şi pentru concesionarea acelor localuri.

Licitaţiunea se va ţinea în conformitate cu art. 88—110 din legea Contabilităţii publice în ziua de 15 Mai 1930 ora 11 a. m. înaintea Comisiei de licitaţie, sala de şedinţe având concurenţii să depună odată cu oferta lor o garanţie provizorie în numerar sau efecte de Stat egală cu 5 la sută din suma totală a costului de construire arătat în ofertă.

Planurile şi devizele pentru lucrările din chestiune precum şi condiţiunile de licitaţie (caiet de sarcini) se pot vedea în biroul Serviciului economic al Primăriei.

Cluj, la 25 Aprilie 1930.

15 **Primăria Municipiului Cluj.**

Primăria Municipiului Cluj

No. 9409—1930

Anunţ

Municipiul Cluj va închiria pe cale de licitaţie publică cu oferte în scris, închise şi sigilate pe durata de 3 (trei) ani dela data predărei:

1. Casa de control de vamă din Str. Feleacului, compusă din 1 încăpere fără dependinţe.

2. Casa fostă locuinţa pentru controlori de vamă din Calea Dorobanţilor 123, compusă din 1 cameră, 1 bucătărie, 1 sopron deschis, 1 pivniţă, 1 pod, 1 latrină, 1 curte îngrădită.

3. Bariera Chintăului compusă din 2 camere de locuit, 1 antreu iar în folosinţa comună de 1 pivniţă, 1 latrină, 1 pod, 1 curte, în fine de 1 grădină de 160 stj 2.

Licitaţia se va ţinea în conformitate cu dispoziţiunile cuprinse în art. 88—110 din legea Contabilităţii publice în ziua de 15 Mai 1930, orele 11 a. m. înaintea Comisiei de licitaţie sala de şedinte.

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea în biroul Serviciului economic al Primăriei.

Cluj, la 25 Aprilie 1930.

14 **Primăria Muuicipiului Cluj.**

Primăria Municipiului Cluj

No. 8123—1930

Anunţ de licitaţie

Primăria Municipiului Cluj publică concurs pentru furnizarea alor 500 m^3. pietriş beton şi 500 m^3. pietriş cule, necesar la echipa de asfaltare a oraşului. Termin de furnizare este sezonul întreg de lucru cu (termin ultim 15 Noemvrie 1930). Se va anexa ofertei o recepisă despre garanţa de 5% depusă în numerar sau efecte de Stat la casseria oraşului.

Caetul de sarcini şi deviz se pot vedea la Serv. tehnic al oraşului Cluj, Str. Brătianu 25, et. I. între orele 11—13 a. m.

Licitaţia se va ţinea în 22 Mai 1930 ora 11 a. m. la Primăria Cluj, înaintea Comisiei Interimare şi în conformitate cu art. 96—141 a Legii asupra Contabilităţii Publice.

Cluj, la 11 Aprilie 1930.

18 **Primăria Municipiului Cluj.**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Scrisori din Belgia.

Limba franceză în declin.

Au trecut de abea câteva luni de când limba lui Molière, cum ne place adesea să o numim, a trebuit să părăsească una din cele două Universităţi de Stat din Belgia şi să-şi cedeze locul celei flamande. E vorba de Universitatea din Gand.

Cu toate protestele studenţilor, populaţiei Wallone şi a mai tuturor bărbaţilor politici, ce văd prin aceasta stingerea unui focar de civilizaţie, guvernul belgian, n'a putut rezista cererilor persistente ale Flamanzilor, cari pretindeau: o universitate în întregime flamandă.

Nu e locul de a discuta aci dacă acest act a fost sau nu just, ci ne mulţumim a spune doar, că incontestabil, pierderea pentru cultura universală în genere, dar mai ales pentru limba franceză, e mare.

Prima urmare a fost, împuţinarea numărului studenţilor acelei Universităţi. De altfel, ne putem uşor explica aceasta: Toţi studenţii străini, cărora nu le convenea să se apuce de studiul limbei flamande, au fost siliţi să părăsească Universitatea şi să se înscrie pe la celelalte trei Universităţi cari mai există în Belgia.

Flamandizarea Universităţii din Gand, a dat naştere însă la numeroase revolte, mai ales în cercurile intelectuale franceze, cari văzând prin aceasta un nou pas spre declin, în dominaţia spirituală a Franţei, propun — de altcum un slab paleativ — crearea unei „şcoli franceze" la Gand, soră cu cea care există la Bruxelles.

Iată de pildă observaţiile ce le face dl Léon Riotor în „L'Esprit Francais". Dânsul constată, nu fără o oarecare dezolare, că altădată putea călători cu limba franceză în toate ţările Europei, fără a fi nevoit să recurgă la alta, pe când astăzi, nu mai poate spune acelaş lucru. Scoate în evidenţă apoi faptul că în Olanda, franceza nu mai e obligatoare, în învăţământul secundar. O a treia importanţă constatatoare ce o face, e că limba franceză a încetat de a mai fi limba diplomatică prin excelenţă.

Dar care poate fi cauza acestei decadenţe? Lăsăm pe cei în drept să o spună.

Dl Paul Prist în „La Revue Belge" o atribue în cea mai mare măsură înşişi Francezilor.

Prima concesiune ce o face limba franceză, este la Congresul din Versailles, unde Aliaţii se adunaseră ca să dicteze pacea Germaniei. Printre ei era Wilson şi Lloyd George. Primul nu prea cunoştea franceza, astfel că se servea numai de engleză, „quant au petit Gallois, têtu, volontaire, orgueilleux, il entendait ne parler qu'anglais".

Acestei prime concesiuni, îi urmează o a doua, prin acceptarea la Geneva a limbei engleze, alături de cea franceză, ca limbă de desbateri.

Aceasta a fost îndeajuns, ca limba sonoră a lui Lamartine, să bată în retragere.

Dacă mai adăugăm la aceasta, un fapt destul de important, ce s'a petrecut în Ianuarie crt., cu ocazia conferinţei navale la Londra ,avem toată seria victoriilor limbei shakespeariene. Dl Grandi, delegatul italian la conferinţa navală, cunoscând la perfecţie limba franceză, totuşi îşi ţine primul său discurs în englezeşte, deşi — se spune — într'o englezească proastă. Şi nu trebue să se uite, că tot atunci delegatul Franţei, chiar primul ministru francez, dl Tardieu, vorbeşte la microfon în limba lui Shakespeare pentru a fi înţeles de toată lumea.

O altă cauză, după dl Prist, se datoreşte Parizienilor înşişi, cari nu încetează de a întrebuinţa, chiar în vorbirea obicinuită, o mulţime de cuvinte de ale vecinilor de dincolo de canalul Mânecii.

Să mi se permită a cita câteva din ele: Pentru a fi „smart" ne îmbrăcăm cu un „sweater" sau cu un „pullover" zic Parizienii.

De frig ne apărăm printr'un „overcoat" iar de ploaie printr'un „trenchcoat". Pentru a merge la „dancing" trebue să te îmbraci cu un „smoking" iar în călătorie te serveşti de un „sleeping". Apoi: „camping-dumping-browning" şi alte o mulţime în *ing* pe cari n'au întârziat de a le împrumuta şi noi, fie direct dela Englezi, fie prin filiera franceză.

Toate aceste dovezi, vin să ne probeze că asistăm la un declin al limbei franceze, declin ce se manifestă mai ales în domeniul afacerilor diplomatice. De unde până înainte de războiu, ea — limba franceză — deţinea monopolul în această privinţă, astăzi o vedem din ce în ce pierzând din prestigiu.

Dar ne putem întreba, că ce ne-ar putea interesa pe noi lupta dintre limba engleză şi franceză, unde noi n'avem nici de pierdut, nici de câştigat.

Ei bine, eu cred că da, ne-ar putea interesa. Trebue să ne dăm şi noi seama de rolul crescând al primei şi că dacă odată am ajuns aici, atunci ca şi urmare firească să ne conformăm în consecinţă.

Prea puţini sunt la noi acei cari o cunosc, sau se ocupă de ea, în timp ce în şcoalele din ţările apusene, ea stă alături de limba franceză, sau chiar la un rang mai înalt decât aceasta.

VALER CUREA.

6 Mai 1928

— Amintiri —

(Continuare din pagina I-a)

în urmă când i-am cerut un interviev asupra înaltului post ce-l ocupă la Cluj, mi-a spus: Nu vreau să-mi fac reclamă asupra celor realizate aici de mine. Se vor vedea roadele mâine. Dta şti că am fost întotdeauna duşmanul ditirambilor şi-ai tămâierilor...

O în câte sate nu ne aşteptau nevestele şi fetele cu flori iar copiii — şi cei mai mici — ne întâmpinau cu „Trăiască Iuliu Maniu".

Cu voie bună şi fără oboseală toţi stegarii organizaţiei din Alba-Iulia cutreerau satele şi chemau poporul la Adunare...

Mi-aduc aminte îndeosebi de munca fără preget a dlui dr. Ioan Pop, preş. organizaţiei naţ.-ţărăniste din Alba, în casa căruia se ţineau toate sfaturile până la ore târzii din noapte şi se luau toate măsurile reclamate de organizarea Adunării.

Om sobru dl dr. Ioan Pop cumpănia întotdeauna toate ipotezele şi se opria la cea mai adequată împrejurărilor, asigurând astfel prin o coordonare minunată a muncii tuturor cea mai splendidă reuşită a grandioasei Adunări populare.

Şi câte alte nume n'ar trebui să înşir în aceste festive rânduri de gazetă dacă spaţiul şi timpul ar îngădui s'o fac.

Câte nume şi chipuri de intelectuali şi de ţărani cu faţa aspră ar trebui menţionaţi aici, cari îmi trec de multeori prin minte.

Câte scene de entuziasm ce nu se poate descrie — ar trebui aşternute şi materializate pe hârtie...

Simt însă că-mi tremură penița în mână, că sunt momente ce nu se pot reda fidel prin cuvinte ori de câtă măestrie am dispune...

Ce a fost 6 Maiu 1928? Răscrucea de unde s'a îndreptat viaţa României pe drumul sănătos al refacerii şi al progresului.

Iar pentru mine personal, o datorie de a învăţa de rost evanghelia şi credeul sfânt al masselor şi un prilej de bogate şi neuitate amintiri.

BAZIL GRUIA.

Ziua Patronului Voinicilor la Braşov

— Se cere imperios revizuirea averilor —

Organizaţia Chemarea tineretului naţional-ţărănesc din judeţul Braşov, şi-a ţinut în ziua de Sf. Gheorghe — patronul organizaţiilor voiniceşti — congresul judeţean. Au participat reprezentanţii tineretului din fiecare comună din judeţul Braşov.

Tribunul Legiunei Braşov *dl I. Crăciunel* deschizând congresul printr'o cuvântare binesimţită binevenţează pe stegarii roatelor de voinici pentru prima dată la un congres.

In cadrele unei vorbiri frumoase face biografia marelui mucenic Gheorghe patronul voinicilor.

Dl dr. Petre Fildan într'o documentată cuvântare face istoricul partidelor politice din România, cu o îndreptăţită revoltă sufletească, vorbeşte apoi de aceia cari pentru un blid de linte şi-au vândut conştiinţa şi au trecut în tabăra asupritorilor, încercând astfel să aducă conturbaţie în sânul partidului naţional-ţărănesc, ceea ce nu le-a reuşit, dată fiind cumintenia poporului român, care nu iartă pe cei cari îl trădează.

Dsa face apel la tineret ca să-şi strângă rândul în jurul organizaţiei „Chemarea tineretului naţional-ţărănesc", şi de-a da sprijinul necondiţionat guvernului actual, pentru ca, cu un ceas mai de vreme să se înfăptuiască opera de purificare morală.

După dsa ia cuvântul dl Aurel Cirică secretarul general al organizaţiilor, care face darea de seamă a activităţii tuturor organizaţiilor tineretului naţ.-ţăr. din judeţul Braşov dela înfiinţare şi până în prezent, arată entuziasmul mereu crescând cu care tinerii flăcăi se înscriu în organizaţie. Făcând expunerea diferitelor puncte din programul „Chemarea tineretului naţ.-ţăr.", se opreşte la punctul care prevede *„Revizuirea averilor funcţionarilor publici şi a diferiţilor oameni cu influenţă"*. Dsa arată pe larg jaful ce s'a făcut după războiu cu banul public, jaf care a dus la enorme deficite, pe cari le-a găsit la venirea sa la cârma statului. Deficit care a determinat pe conducători de a majora impozitele pentru a salva onoarea ţării.

In urma celor expuse de dl secretar general cu unanimitate se hotăreşte, de a se da puteri depline „Directoriului" de la Cluj pentru a face demersurile necesare pe lângă aleşii naţiunei şi guvern, ca naţiunea care a întrat în drepturile ei politice, să intre în ordinea morală a vieţii de stat, *revizuindu-se averile tuturor acelora cari lipsiţi de orice scrupul au confundat în permanenţă banul contribuabilului cu al lor.*

Ca încheiere se adaptă cu unanimitate de voturi rezoluţiunea centrului Cluj.

CORESP.

Ei ar dori...

Liberalii, şi încă nuanţa apaşilor pronunţaţi ai vieţii publice au o dorinţă bizară. Vor să vadă *ceeace — precum spun ei — nu s'a mai văzut până azi în România,* vor să vadă arestându-se un ministru. Ceva mai pervers nici că poţi să-ţi închipui. E ceva absurd. Tâlharul făcând lecţie jandarmului că de ce nu e destul de energic faţă de tâlhărime!

Cei cari au jefuit în lung şi lat această blândă ţară, cei cari au făcut averi de pe o zi pe alta, n'au azi altă dorinţă decât să vadă arestând pe tâlhari! Trebue că s'a întâmplat ceva teribil şi grav pe la ei, pe la liberali, căci altfel nu e explicabilă atitudinea lor de loc. Trebue că orică şi-au pierdut controlul minţii asupra celor ce spun, ori că, gemând sub povoara remuşcărilor conştiinţei (dacă mai au) fac „mea culpa" din necesitatea cu care răufăcătorul înainte de a-şi închide pe vecie ochii îşi uşurează sufletul spunând neted şi răspicat unui intim al său, pentru prima dată dela comiterea crimei, da de fapt am omorât. Eu l-am omorât; eu l-am pungăşit. Şi după astea moare *liniştit!*

Atitudinea similară a partidului liberal, care dupăce a nefericit cu o criminală răutate timp de zece ani o naţie întreagă, azi în pragul procesului de lichidare, simte necesitatea uşurării conştiinţei preaîncărcate cu păcat şi mărturisindu-şi crima cere arestarea tâlharilor. O cere sus şi tare o cere categoric. Ba ce-i mai mult. Alimentaţi de sadismul lor politic ei nu se mulţumesc cu identificarea şi pedepsirea tâlhăraşilor simpli, ei vor să vadă miniştri arestaţi, căci ei deşi au guvernat mai pe urmă 10 ani aproape fără întrerupere şi deşi au dictat singur tempoul vieţii publice româneşti timp de mai mulţi decenii, ei miniştri arestaţi n'au văzut.

Oare de ce?

Pentrucă nu s'a furat? Pentrucă nici chiar Tancred n'a comis păcatul furtului? — nici măcar prin gând?

Nu! N'au văzut miniştri arestaţi pentrucă deţinând ei puterea de stat, ei au refuzat a apăra demnitatea şi averea ţării, pedepsind păcatul grav al jafului din banul şi avutul public, mai ales când criminalul s'ar găsi la adăpostul unui fotoliu de minister.

In schimb azi ni-o cer nouă. Azi ne invită pe noi ca identificând pe jefuitorii banului public să le procurăm mulţumirea sufletească ca să ne facem unealta unei manevre ticăloase.

O facem! Dar numai cu tâlharii.

Să le-o facem, căci aceasta o cere şi ţara. Liberalii o cer inconştienţi, ţara conştientă.

Că astfel prin trimiterea la răcoare a tuturor cari au furat, partidul tâlhăriilor liberale şi nemiloase ar rămânea fără şefi; îi priveşte. La orice caz ţara ar câştiga.

Ei aşa spun că vor şi cer un asemenea lucru. Ei poate fac o glumă când cer aşa ceva.

Noi dece nu i-am lua în serios?!

Membrii „Chemării" şi dd. membrii ai partidului naţional-ţărănesc sunt încunoştinţaţi şi pe aceasta cale, că dl senator Adrian Oţoiu dir. de bancă, va ţine Luni, 5 Maiu, orele 8 seara la Clubul partidului nostru str. Regina Maria 36 o conferinţă în legătură cu importanta mişcare cooperatistă din ţară.

Logodnă.

Aflăm cu multă plăcere logodna drăgălaşei domnişoare ANY ROMAN, fiica preşedintelui organizaţiei naţional-ţărăniste din jud. Târnavamare cu prietinul nostru Dr. EUGEN HAŢIEGANU, advocat. — Felicitări.

Călăuza Oraşului Cluj,

e titlul broşurei dlui P. Borteş, cuprinzând, harta generală a oraşului, cu numirile vechi şi noui ale străzilor, numirile româneşti şi ungureşti. Cuprinde un indicator practic asupra străzilor numerotate; planul teatrelor şi altele. Aceasta ediţie a II-a deocamdată a apărut numai cu partea I. fiind partea II-a sub lucrare. Preţul „Călăuzei Clujului" împreună cu harta oraşului e Lei 40 şi se poate procura la toate librăriile şi tutungeriile din Cluj.

Poşta redacţiei

Dl. Ioachim D.-Riga-Lettonia. Am dispus trimiterea ziarului nostru pe adresa nouă. Dacă mai găsiţi şi alţi abonaţi la Riga, ori în Lettonia, ne veţi face mare plăcere. Salutări frăţeşti.

SĂPTĂMÂNA POLITICĂ

Binecuvântat să fie Paştile! Căci singur el a reuşit să imprime vieţii noastre politice, cu vederi atât de diferite, un acord: asupra necesităţii unei odihne. Adversarii politici şi-au strâns de astădată mai prietenos mâinile, şi în mijlocul naturei înflorite, în faţa cozonacilor şi ouălor roşii, au dat pentru moment uitării ori ce preocupare politică.

Viaţa şi-a luat apoi din nou cursul firesc. Guvernul şi-a reluat cu noi puteri de muncă, activitatea. Opoziţia însă, caută cu ori ce preţ să arete că vacanţa i-a servit reconfortare. Cazul încă nu e grav! La liberali s'a înregistrat până acum un atac împotriva Regenţii şi un congres, iar la averescani, un congres (în pregătire) şi un atac împotriva Regenţii.

*

Cu surle şi tobe, liberalii au anunţat modificarea programului de activitate. Şi au schimbat numele de „şef", în „preşedinte". Problema însă nu e rezolvită. Trebuie ca în primul rând, să schimbe însuşi preşedintele...

*

Congresul liberal s'a deschis cu aceeaşi vorbire seacă şi patriotardă, — atât de bine cunoscută cititorilor, — a şefului, preşedintelui, sau — cum Dracu să-i mai zicem? Vintilă Brătianu. Congresul are deci toate şansele de reuşită.

*

Ce, n'aţi auzit? Averescanii ţin şi ei un congres. S'ar putea? Ce fac liberalii să nu facă — vorba vine — averescanii?

E vesel, dar... vom vedea de-o fi adevărat!

*

O zi de mare doliu a avut loc zilele acestea la Cameră. Costeştii, numele care într'un timp atât de scurt a devenit o notorietate, Costeştii, locul dramei sfâşietoare care a îngrozit un popor întreg, a fost rostit cu jale adâncă de pe tribuna Camerii. Deputaţii şi senatorii, au donat câte 500 lei pentru sinistraţii dela Costeşti.

*

1 Mai, ziua muncitorilor, ziua comuniştilor, a trecut, mulţumită pazei serioase fără mari incidente. S'au făcut şi câteva arestări.

*

Dl Voicu Niţescu, Ministrul justiţiei, d făcut în zilele acestea vizită în Secuime, pentru anchetarea fraudelor lui Tiberiu Vornic. Iar acum se află la Cluj, unde patronează festivalul aniversării alor 10 ani de existenţă, a Soc. Stud. în Drept.

*

Noul comisar al Văii Jiului, care să soluţioneze problemele miniere de pe această vale, este d. Liviu Cigăreanu.

Sfinţiri de steaguri voinicesti în Banat

Numărul bravilor voinici se sporeşte zi de zi. Am ajuns la un total de 135.000.

In întreg Ardealul tineretul satelor se înrolează cu voioşie în rândurile partidului naţional-ţărănesc sporind falanga luptătorilor pentru dreptate şi democraţie.

In Banat mişcarea de ridicare şi organizare a masselor se găseşte în acelaş rodnic curent de activitate şi freamăt.

După numeroasele sfinţiri de steaguri din alte regiuni, Duminecă 27 Aprilie au avut loc în comuna Denta *sfinţirea steagurilor voinicesti din plasa Gătaia şi Denta.* Au fost prezenţi 2000 de voinici. Directoriul din Cluj a fost reprezentat prin d. deputat dr. Viorel V, Tilea.

Serbarea este deschisă de către dl deputat Iancu din Ciacova care salută în numele adunării pe dl deputat Tilea şi ceialalţi fruntaşi ai partidului. Urmează apoi cuvântarea dlui prefect dr. Valer Boleanţiu şi a dlui dr. Ioan Subţire preşedintele „Chemării" bănăţene.

D. deputat *V. V. Tilea,* într'o frumoasă primire ce i-s'a făcut de către acest colţ pitoresc al Banatului. Arată istoricul şi rostul Chemării şi al organizaţiilor de voinici, cari au sporit în ultimul timp la cifra de 135.000. Ne-am organizat tineretul pentru a face din România Mare ţară respectată şi bogată — încheie d. deputat V. V. Tilea.

Au mai vorbit dd. ing. Nic. Spiridon şi Ioan Guţa.

Serbarea s'a sfârşit într'o admosferă de cald entusiasm şi înălţare sufletească.

Coresp.

Scrisori dela Redacţie.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

D. Timoteiu Libăralu, com. Bucureşti. Teribili mai sunteţi cu congresul vostru. Cine dracul ar fi bănuit deducând din activitatea voastră sterilă de zece ani, că sunteţi în stare a vă interesa de atâtea teme frumoase ca şi ceeace se discută la congresul vostru. De fapt Tancred Banditescu, patronul sufletesc al congresului merită să fie scos din rândurile muncitorilor de rând şi ridicat drept simbol al vostru. Eu îl propun, Dzeu să-l întărească... Dealtcum păcat de atâtea secţii şi parasecţii; sunteţi cu mult mai originali dacă vă păstraţi caracterul de până acum; deschis, fără jenă şi ca şi în codru.

D. Bolşevicu, com. Aşai. Şi pe mine mă scandalizează... geştul guvernului! Să impieteze el ... prin asigurarea unei linişte enervantă ziua Roşie de 1 Maiu şi dedicată de voi „blânzi" cetăţeni... bolşevici, exclusiv unor nimicuri de acte de disordine şi teroare! Guvernul acesta de fapt cam abuzează de voi... Incepe să fie cam nesuferit!... Dacă nu răbdă excesele dela dreapta, cel puţin pe cele de stânga să le admită! Nu-i aşa? Uff! Mai aveţi nitică răbdare frate Bolşevicu şi o să vezi că o să meargă tot mai bine trebile. In secolul acesta nouă ne-bolşevicilor apoi în celalt, nouă nebolşevicilor şi apoi... judecata din urmă şi apoi iarăş începem noi. Aşa zău!

Dl Speriatu, com. Lăcusteni. Cum poţi fi aşa timid? Să te alarmezi dta de nişte drăgălaşe de lăcuste mărunte, când nu te-ai speriat timp de zece ani de lăcuste mai de altă categorie. Ce frică să ai dta de astea mici, când nu te-ai speriat şi-ai ştiut face inofensiv lăcuste de talia lui Tancred, Porcu (Dzeu l-a luat) Na P. Cnsiliudeadministraţiescu, Vintilă Lăcusteanu, Octavian Lăcustea din Ciucea şi alte lăcuste cl. I.

D. Drăgălaş Fănică, com. Ionescu. Şi eu spui că eşti îndreptăţit lt greva foamei. Nici nu-i bine ca după delicatesele ce ai mâncat **„ca la măta acasă"** să-ţi spurci... stomacul cu mâncări ca şi lumea. Eu am să vorbesc dealtfel cu cei ce pot să-ţi ajute ţie copilaş blând şi pervers sadea să-ţi fierbe special... cel puţin „ca la măta acasă". Dacă nu altceva poate se amestecă şi instrucţia, detaşând şi pe măta acasă... la închisori.

Doamnei Fedák Sári, Budapsta. Mi-e că nu mai veniţi la noi, numai de aceea îmi pare rău că aţi rupt cu tradiţia. Până mai eri alaltăeri insultatorii neamului nostru făceau cele mai bune afaceri bănesti... la noi. Dta Doamnă care veneai între noi cu aceea dragoste pe care ai spus-o răspicat în radio, tuturor neamurilor, trebuia să fii lăsată să-ţi încoronezi opera, primind felicitările dela cei cari deşi trăind aici sunt ca şi Dta, aici acasă la noi. Asta era tradiţional! Chiar Dta să fii întâia, căreia să i se pună în faţă oglinda faptelor în locul unei vize pentru a intra în România, unde pe semne de azi încolo nu se pot comercializa nici figurile cele mai reprezentative ale luptei... antivalache. E culmea.

Dl Dr. Janovics. Incercaţi a lua chestiunea actriţelor dela Sănătate, căci vedeţi că-i bucluc. Cred că mai bine ar fi dacă ai figura la industrie şi... comerţ, ori la... finanţe. La lucrări publice însă nici la un caz nu, mai repede la comunicaţii.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREŞAN

Revizuirea averilor

Partidul naţional-ţărănesc, care azi deţine guvernarea Ţării Româneşti a început un demers hotărât pentru revizuirea averilor, Organizaţia tineretului acestui partid îndeosebi este promotoarea şi animatoarea acestei mişcări de regenerare morală. Demersul deocamdată este în fază domiciliară de partid, pentru a deveni în scurt timp manifestare oficială de guvern. Semnificaţia acestei revizuiri bineînţeles că este multiplă; întâiu însemnează consecvenţa programatică între enunţare şi realizare, probează, îndeosebi fiindcă-i cerută după 2 ani de guvernare, o desăvârşită conştiinţă de etică publică a actualilor deţinători de putere. Practic constitue o quasi socializare şi o distribuire a bunurilor însuşite prin mijloace neoneste. Această distribuire se va face, însă în spiritul democraţiei puternice, căci imediat se va începe opera de refacere, de reconstrucţie, care în executarea ei va da îngăduinţa de câştig atâtor şomeri, şi va ridica prestigiul internaţional al ţării, reîmpărţindu-se automat acest capital între factorii producţiunii, fiind îndeosebi remunerată munca.

Este un lucru deobşte cunoscut că nici azi Capitala ţării n'a reuşit să fie curăţită de sistemul bacşişului. Timp de 10 ani s'au perindat o serie întreagă de guvernanţi cari prin vădita lor rea credinţă au îngăduit încurajat, sau chiar au exercitat acest sistem. Orice întreprindere particulară în orice măsură ar fi fost dependentă de autoritatea publică, nu putea să-şi ia avânt fără a împărţi în anumite cote câştigul realizat — acestea intrau în patrimoniul mereu crescând a anumitor potentaţi. Acest capital era cel mai infructifer. Antrepriza nu putea să-şi ducă mai departe opera de construcţie, iar capitalul la noul stăpân nu fructifica în ţara noastră, căci îi era teamă să nu fie demascat asupra provenienţei lui. In întreprinderile publice bineînţeles că enorme profituri deţineau aceşti incriminaţi, din sistemul de gospodărie şi administrare neonestă. Cum însă cel mai mare consumator este Statul, vedem clar că indirect, dar o mare parte din banii publici au intrat pe aceste mâini învinovăţite, fără a conta şi frustrarea lui directă. Bugetul public a suferit mai mult de pe urma acestor pervertiri sociale.

Revenirea la normal şi moral se poate îndeplini numai prin această revizuire strictă a averilor crescute aşa de fabulos timp de 10 ani încoace.

Atâţia funcţionari superiori şi potentaţi cari înainte nu deţineau nici o infimă asigurare a existenţei zilnice, azi sunt posesorii de averi colosale. Guvernul prin revizuirea averilor va împlini o operă de profundă etică socială. Revizuirea implicit aduce revenirea la normalul economic şi moral. Va dispare atât distanţa socială creată fără suport cât şi depresiunea morală suferită de cei rămaşi în urmă datorită stării transitorie de până acum.

Alexandru A. Herlea.

Congresul liberal

Iată dar un nou congres. Al vintiliştilor tancrezilor, sperţarilor şi guţătăreştilor. In speţă al partidului liberal. Al marelui şi istoricului partid liberal.

Ce înseamnă oare acest congres pentru ţară? Ce consecinţe va avea el pentru noul mers al vieţii noastre publice? Fără să fim profeţi mincinoşi şi fără să anticipăm în mod greşit, putem afirma dela început: o furtună într'un pahar de apă! Congresul liberal va fi deci orice în afară de ceeace vrea să fie şi să ni-l prezinte marele stat major al partidului liberal.

Pentru ţară — va fi mai mult o farsă tragi-comică. Tragică atunci când liberalii vor să fie comici şi comică atunci când să fie tragici.

Ţara va asculta din nou cântecul veşnicelor „interese superioare" şi va sufla uşurată că a scăpat de metodele „prin noi înşi-ne".

Pentru partidul liberal, congresul acesta deasemeni nu va însemna nimic.

Nici o schimbare. Întâiu de-toate d. Vintilă Brătianu va rămânea „şef" iar d. Duca tot „neşef". Din ideologia partidului de asemeni nu se va clătina nimic.

Partidul liberal va prefera să rămână cu titulatura de „liberal" când de fapt e cel mai reacţionar partid din ţară, dar nu schimbă nici o iotă din aşa zisa doctrină actuală a partidului.

Iată dar şi credeţi-mă că aşa va fi, congresul liberal va fi mai mult praf în ochii opiniei publice decât ceva serios şi cu urmări pentru ţară ori cel puţin pentru partidul liberal.

Se'nţelege vom asista adecă mai bine zis congresiştii liberali vor asista şi asculta retorismul bâlbâitor al oratorilor liberali cari vor face istoria Românilor începând dela Decebal, pe care îl vor declara întemeietor al partidului liberal pentrucă a murit pentru libertate neînpăcându-se cu gândul că va cădea în sclavie şi apoi vor trece în revistă toţi eroii neamului cari se înţelege — înainte de a muri şi-au făcut cerere de înscriere în partidul liberal pentru a mări patrimoniul istoric al partidului.

De aici va rezulta concluzia finală că România Mare e opera celor 800.000 de morţi — se'nţelege „membrii ai partidului liberal" cari au lăsat cu limbă de moarte succesiunea României Mari dlui V. Brătianu, strănepotul lui Tihomor Voivodul şi aşa mai departe.

S'ar putea constitui toată febra patriotică şi congresistă a mamelucilor licerali. Păcat însă că ţara aceasta îşi vede de treabă şi nu stă în loc la palavrogiile tuturor ţaţelor de mahala.

VALERIU V. POGĂCEANU.

Administraţia judeţului Cluj.

No. 5827/1930.

Publicaţiune de licitaţie.

Se aduce la cunoştinţă publică, că în ziua de 23 Maiu 1930 ora 11 se va ţinea licitaţie publică în camera 42 din palatul judeţului Cluj Calea Moţilor No. 1 pentru furnizarea şi tăierea a lor 1000-1200 metri cubi lemne de foc stejar cojit sau fag despicat de prima calitate.

Pentru tăierea lemnelor se vor înainta oferte separate.

Licitaţia se va ţinea în conformitate cu dispoziţiunile art. 88-110 din legea asupra Contabilităţii Publice şi art. 31-35 din Regulamentul Of. C. L. în faţa comisiunei de licitaţie.

Predarea lemnelor se va face în metri cubi, clădiţi fără cruci în curtea palatului judeţului în cantitatea şi timpul fixat de şeful serviciului econnmic.

Concurenţii până la deschiderea licitaţiei vor depune ca mostră în curtea palatului câte un metru cub din lemnele oferite.

Garanţiile de 5% din sumele oferite se vor depune la Administraţia financiară din Cluj în numerar sau efecte de Stat, iar recepisele de depunere se vor anexa la ofertă.

Caietul de sarcini se pot vedea în camera 42 din palatul judeţean între orele 11-13.

Cluj, la 11 Aprilie 1930.

Preşedinte: *Dr. German.* Secretar general: *M. Lenghel.*

Tipografia Naţională S. A., Cluj, Str. Regina Maria No. 36.